

Teema 2. / Uraohjauskoulutuksen pilotti

Uraohjauskoulutus, 5 op

Uraohjauskoulutuksen pilotti toteutettiin Ohjaus tulevaisuuden työhön -hankkeessa mukana olevien korkeakoulujen opetus- ja ohjaushenkilöstölle 18.11.2020 – 15.4.2021. Koulutuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastasivat OTT-hankkeen Teema 2. toimijat.

Pilottikoulutuksen suunnitteluvaiheesta ja toteutuksesta on laadittu kaksi artikkelia:

- Katsaus korkeakouluopiskelijoiden uraohjauskokemuksiin

Tekijät: Päivi-Katriina Juutilainen, Leena Nikander, Heikki Hannula, Nina Mäkelä ja Outi Rantanen

- Uraohjauskoulutus korkeakoulujen henkilöstölle – Miksi ja millä tavoin koulutus rakennettiin?

Tekijät: Outi Rantanen, Nina Mäkelä, Leena Nikander, Heikki Hannula ja Päivi-Katriina Juutilainen

Linkki:

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/484707/URNISBN9789523443235.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Koulutuksen yhteisölliset ja yksilölliset tavoitteet

Koulutuksen yhteisöllisenä tavoitteena oli kehittää tulevaisuusorientoitunutta uraohjausta sekä työelämän skenaarioiden tunnistamiseen perustuvaa ohjauskulttuuria. Lisäksi koulutuksessa oli tavoitteena luoda uraohjaukselliseen pedagogiikkaan liittyviä toimintamalleja, jotka edistävät korkeakouluopiskelijoiden kykyä tunnistaa ja arvioida osaamistaan ja kiinnostuksiaan sekä valmiuksiaan jatkokoulutus- ja työllistymismahdollisuuksien suhteen.

Yksilöllisenä tavoitteena oli, että osallistuja tuntee tulevaisuusorientoituneen uraohjauksen teoreettisia lähtökohtia ja korkeakouluopiskelijoiden jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia sekä tunnistaa oman alansa kehitystrendejä. Lisäksi hän osaa tukea opiskelijoiden urasuunnittelun prosessia sekä toimia uraohjauksen moniammatillisissa verkostoissa.

Koulutuksen toteutus

Koulutus muodostui viidestä koulutustilaisuudesta, jotka toteutettiin Zoomin kautta. Koulutukseen sisältyi ennakkotehtävä ja kolme välitehtävää. Osallistujista muodostetaan kuusi opintopiiriä, joissa oli viisi osallistujaa eri ammattikorkeakouluista. Jokaisella opintopiirillä oli oma vastuuohjaaja. Osallistujat toteuttivat koulutuksen aikana oman

organisaation kehittämiseen liittyvän kehittämisteon, jotka toteutetaan yhdessä kollegoiden kanssa. Koulutuksen yhteisöllisen työskentelyn alustana ja materiaalipankkina toimi Teams. Koulutuksesta kerättiin osallistujapalaute kaksi kertaa, ensimmäinen toisen koulutustilaisuuden jälkeen ja toinen koulutuksen loppuksi.

1. Koulutustilaisuus

Teema: Uraohjaus ja tulevaisuuden työelämä

Ennakkotehtävä: Minä uraohjaajana

Visualisoi oma uratarinasi. Voit esimerkiksi piirtää elämänviivan, tehdä miellekartan tai kuvata uratarinaasi muulla parhaaksi katsomallasi tavalla. Sisällytä siihen merkittävät koulutukseen, työhön, harrastuksiin tai muihin elämänalueisiin liittyvät tapahtumat, siirtymät sattumat jne., jotka ovat mielestäsi olleet merkityksellisiä urasi rakentumisen kannalta.

Pohdi myös, mitä uraohjaus sinulle merkitsee ja miten uraohjaus näkyy omassa työssäsi.

Kerro millaisia kehittämistavoitteita asetat itsellesi uraohjauskoulutuksen suhteen.

Uraohjauskoulutuksen aikana osallistuja toteuttaa omaan työhön / oman organisaation kehittämiseen liittyvän kehittämisteon. **Valmistaudu** ensimmäiseen koulutustilaisuuteen keskustelemalla esimerkiksi esimiehesi, tiimisi tai verkostosi kanssa mahdollisesta kehittämisen kohteesta.

Ennakkotehtäviä käsittelemme ensimmäisenä koulutuspäivänä opintopiireissä. Palauta ennakkotehtävä sähköpostitse omalle ohjaajalle viimeistään 13.11.2020.

Ohjelma:

9:45 Tekninen check in

10:00 Esittäytyminen ja orientointi koulutukseen

11:15 Tauko

11:30 Tulevaisuuden työelämä, *Marja Pirttivaara, johtava asiantutija, FT, MBA, Sitra*

12:45 Lounastauko

13:15 Opintopiirikeskustelun helmet

13:30 Dialogia uraohjauksen teoreettisista lähtökohdista, *Päivi-Katriina Juutilainen, yliopettaja ja Outi Rantanen, lehtori*

14:30 Tauko

14:45 Opintopiirityöskentelyä: ennakkotehtävä ja kehittämisteko virittelyä ja välitehtävän ohjeistus

15:45 Yhteenveto ja seuraavat stepit

16:00 Koulutustilaisuus päättyy

Välitehtävä 1. Uraohjaus työyhteisössäni

Järjestä omassa organisaatiossa tai tiimissäsi keskustelutilaisuus oman koulutusalanne uraohjauskäytänteistä. Miten uraohjausta toteutetaan? Millaisia jatkokoulutus- ja jatkuva oppimisen mahdollisuuksia koulutusallanne on? Lisäksi keskustelkaa, miten tuette opiskelijoiden tulevaisuuden työelämätaitojen kehittymistä.

Dokumentoi keskustelu siten, että voit jakaa seuraavassa koulutustilaisuudessa omalle opintopiirille hyviä käytänteitä uraohjauksen toteuttamisesta sekä siihen liittyvistä kysymyksistä.

2. Koulutustilaisuus

Teema: Ohjauksen palveluprosessi

Ohjelma:

- 12:45 Tekninen check in
- 13.00 Virittäytyminen iltapäivään
- 13.10 Opintopiirityöskentely: Uraohjaus työyhteisössäni -välitehtävän käsittely
- 14.15 Tauko
- 14.30 Opiskelija ohjauspalveluiden lähtökohtana,
Helena Kasurinen, ohjauksen asiantuntija, KT, Laurea ammattikorkeakoulu
- 15.10 Opintopiirityöskentely: Kehittämisteot
- 15:45 Koulutuspäivän yhteenveto ja seuraavat stepit
- 16:00 Koulutustilaisuus päättyy

Välitehtävä 2.

Oman organisaation ohjauksen palveluprosessiin perehtyminen.

Perehdy organisaatiosi ohjaussuunnitelmaan tai muihin ohjaustoimintaa kuvaaviin dokumentteihin. Voit tehdä tehtävän yhdessä oman organisaatiosi kollegan/kollegojen kanssa.

- Miten kuvaisit organisaationne uraohjausta ohjaussuunnitelman/dokumenttien pohjalta?
- Arvioi, miten käytännön uraohjaustoiminta noudattaa ohjaussuunnitelmaa/dokumentteja
- Millaisia ajatuksia ohjausdokumentteihin perehtyminen sinussa herättää ja miten ohjaussuunnitelmaa pitäisi mielestäsi kehittää?
- Miten asemoisit oman kehittämisteon ohjaussuunnitelman tavoitteisiin?
- Millaista uraohjausosaamista ohjaussuunnitelman toteuttaminen edellyttää eri toimijoilta

Välitehtävän 2. tuotokset jaetaan opintopiirissä kolmannessa koulutustilaisuudessa
Palauta tehtävä opintopiirisi Teamsin Välitehtävä 2 -kansioon.

3. Koulutustilaisuus

Teema: Uraohjausprosessi ja uraohjaustaidot

Ohjelma

- 12:45 Tekninen check-in
- 13.00 Virittäytyminen iltapäivään
- 13.05 Opintopiiri: Välitehtävän 2. käsittelyä
- 13.50 Asiantuntijaluento: Uraohjausprosessi ja ohjauksen työvälineitä
Päivi-Katriina Juutilainen ja Outi Rantanen
- 14.30 Tauko
- 14.40 Reflektiotyöskentely
- 14.55 Keskustelu: kysymyksiä ja huomioita
- 15.10 Ohjeistus Uraohjauspäivään
Opintopiiri: Kehittämisteot
- 15.55 Seuraavat stepit ja välitehtävä 3.
- 16:00 Koulutustilaisuus päättyy

Välitehtävä 3. Uraohjaajana kehittyminen

Tavoite on omien ohjaustaitojen ja vuorovaikutusosaamisen kehittäminen.

Valitse oma kehittämiskohteesi. **Suunnittele**, miten aiot kehittää kyseistä asiaa.

Vaihtoehtoisia tapoja voisi olla esim. uraohjaustilanteen havainnointi, oman uraohjauksen videointi, perehtyminen kirjallisuuteen, tutkimuksiin, asiantuntijan haastattelu, erityisen tuen huomioiminen uraohjauksessa jne. **Peilaa valitsemaasi kehittämiskohdetta** lähitapaamisen luennon sisältöihin.

Dokumentoi ja palauta välitehtävä opintopiirisi Teams -kanavalle 'Välitehtävä 3.' -kansioon perjantaina 9.4.2021. Tutustu opintopiirisi muiden jäsenten välitehtäviin. Yhteinen palautekeskustelu käydään oman opintopiirin kanssa huhtikuun koulutustilaisuudessa.

4. Koulutustilaisuus

Teema: Valtakunnallinen uraohjauspäivä, 24.3, TAMK

<https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitystoiminnan-blogi/valtakunnallinen-uraohjauspäivä-ensi-kertaa-maaliskuussa-tavoitteena-tulla-uraohjaajien-vuosittaiseksi-kohtauspaikaksi/>

5. Koulutustilaisuus

Teema: Tulevaisuuteen suuntaava uraohjaus

Ohjelma:

Teema: Tulevaisuuteen suuntaava uraohjaus

- 12:45 Tekninen check-in
- 13.00 Koulutustilaisuuden aloitus
- 13:15 Välitehtävä 3: Uraohjaajana kehittyminen
- 14.00 Tauko
- 14.15 Ohjauksen tuloksellisuuden arvioinnista, *Mika Saranpää, osaamisaluejohtaja, Haaga-Helia ammatillinen opettajakorkeakoulu*
- 15:00 Uraohjaus ajassa, *Marjatta Vanhalakka-Ruoho, professori emerita*
- 15:30 Koulutusprosessin arviointia
- 16.00 Koulutuksen päätös